



Narodowe Forum Muzyki

Przestrzeń dla piękna

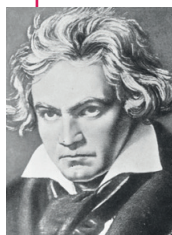
06

marca 2020

piątek

19:00

Wrocław, NFM, Sala Główna



L. van Beethoven

Zderzenie tradycji

Moritz Gnann – dyrygent

Ning Feng – skrzypce

NFM Filharmonia Wrocławska

Program:

Ludwig van Beethoven (1770–1827) *Egmont* – uwertura op. 84 [10']

Cheng Gang (*1935), **He Zhanhao** (*1933) *The Butterfly Lovers* – koncert skrzypcowy [30']

Ludwig van Beethoven *VII Symfonia A-dur* op. 92 [40']

I. Poco sostenuto – Vivace

II. Allegretto

III. Presto

IV. Allegro con brio

BTHVN

2020

Omówienie

Agata Adamczyk

O ile muzyka Ludwiga van Beethovena napisana do sztuki *Egmont* Johanna Wolfganga Goethego jest wykonywana sporadycznie, o tyle *Uwertura* wciąż cieszy się niestabnącą popularnością jako samodzielne dzieło. Pracę nad tym utworem niemiecki kompozytor rozpoczął na zamówienie poety jesienią 1809 r. Jako wielbiciel talentu Goethego chętnie podjął się tego zadania, tym bardziej że temat dramatu był bliski jego rewolucyjnym ideaom: tytułowy bohater – rycerz niderlandzki z XVI w. – stanął na czele opozycji sprzeciwiającej się rządowi hiszpańskiemu i wprowadzeniu hiszpańskiej inkwizycji, za co został stracony. Wyrok ten wzbudził protesty w Europie i wywołał nastroje niepodległościowe w Niderlandach, doprowadzając w konsekwencji do wyzwolenia się ich części północnej spod hiszpańskiej dominacji.

Fascynację kompozytora dziełami niemieckiego dramaturga wyjaśniła w liście do Goethego przyjaciółka Beethovena Bettina von Arnim. Według jej słów artysta zachwycał się nie tylko treścią dramatów, lecz także ich odpowiednim rytmem i nastrojem wprowadzającym w twórcze uniesienie.

Pracę nad *Egmontem* kompozytor ukończył w 1810 r. Burzliwy charakter dzieła może przywołać na myśl obraz dzielnego wojownika ścierającego się w walce z siłami dobra i zła. Całość została jednak zwieńczona triumfalnym finałem.

Patrząc na muzykę Beethovena z perspektywy XXI w., łatwo zapomnieć, jak nowatorskie w ówczesnych czasach było jego podejście do sztuki kompozycji. Wyjątkowe znaczenie dla jej rozwoju miały symfonie. Z każdą następną napisaną symfonią artysta postępował o krok dalej: uzyskał mistrzostwo w opanowaniu wielkiej formy, rozszerzył wolumen brzmienia orkiestry poprzez rozbudowę jej składu, w niezwyklej sposób wykorzystał kontrasty brzmieniowe, zastosował programowość, motywy przewodnie i większą swobodę w doborze części czy wprowadził głosy wokalne. W jednym z listów do Louisa Schössera Beethoven przyznał: „Pytasz mnie, skąd biorę swoje pomysły. Nie mogę odpowiedzieć z pewnością. Przychożą do mnie nieproszone, spontanicznie lub niespontanicznie. Niektóre wpadają mi w ręce podczas spaceru w lesie, wśród nocnej ciszy, czy też wczesnym rankiem. Pobudzony przez te pomysły, które poeci przekuwają na słowa, ja je zamieniam na dźwięki, które wybrzmiewają, ryczą, burzą się, dopóki nie staną przede mną w postaci nut”.

VII Symfonia A-dur op. 92 jest uznawana za jedno z najpogodniejszych dzieł niemieckiego twórcy. Kompozycja powstała dwa lata po muzyce do *Egmonta*. Pierwsze wykonanie symfonii, które miało miejsce 8 grudnia 1813 r. w auli Uniwersytetu Wiedeńskiego, odbiło się głośniejszym echem. Koncert został zorganizowany na rzecz rodzin austriackich żołnierzy poległych w walkach z wojskami napoleońskimi. Jak donosili kronikarze, sala pomieściła wówczas pięcioletnią publiczność, a że cel był szczytny, w orkiestrze znaleźli się najlepsi wiedeńscy muzycy. Sukces był tak wielki, że publiczność domagała się powtórzenia koncertu, co też uczyniono. W trakcie tych dwóch wieczorów zebrano pokaźną sumę czterech tysięcy florenów.

VII Symfonię charakteryzuje pogodny nastrój, rodzaj tanecznego uniesienia, ale dzieło nie jest również pozbawione momentów głębszej zadumy (jak choćby słynny marsz żałobny w *Allegretto*). Richard Wagner nazwał kompozycję „apoteozą tańca”. Sam Beethoven przyznał, że odwołał się w tym dziele do rzymskich bachanaliów: „Muzyka jest winem, które inspiruje nas do tworzenia, ja jestem Bachusem, który daje to wspaniałe wino, aby uczynić ludzi duchowo pijanymi”.

Pomiędzy kompozycjami Beethovena usłyszymy niezwykle oryginalny koncert skrzypcowy. Autorzy tego dzieła, He Zhanhao oraz Chen Gang, zainspirowali się legendą o miłości Zhu i Lianga. Pochodzi ona z pierwszych wieków naszej ery i opowiada o wydarzeniach, które rzekomo miały miejsce za czasów Wschodniej Dynastii Jin. To wyjątkowo smutna historia. Liczne nieporozumienia stają na drodze do spełnienia miłości kochanków, którzy mogą być razem dopiero po śmierci. W dniu swojego ślubu z mężczyzną, którego nie kocha, a którego wybrał dla niej ojciec, Zhu udaje się na świeży grób swojej prawdziwej, szkolnej miłości, by złożyć jej hołd. Gdy mogiła się otwiera, kobieta wchodzi do środka i dotacza do Lianga. Ich duchy ukazują się w postaci pary motyli. Odlatują, aby nigdy więcej się nie rozdzielić.

Koncert skrzypcowy *The Butterfly Lovers* powstał w 1959 r., jeszcze podczas studiów Zhanhao i Ganga w Konserwatorium Muzycznym w Szanghaju. Dziś utwór należy do najpopularniejszych dzieł chińskiej muzyki orkiestrowej. Bardzo interesujące jest w nim zderzenie europejskiej tradycji symfonicznej z azjatyckim kolorytem, który objawia się stosowaniem skali pięciostopniowej (pentatoniki), chińskich melodii ludowych, specyficznych wzorów akordów oraz brzmienia tradycyjnych instrumentów.

Po raz pierwszy kompozycja została wykonana w 1959 r. z udziałem osiemnastoletniej skrzypaczki Yu Liny.

Było to z okazji obchodów dziesiątej rocznicy powstania Chińskiej Republiki Ludowej.

Moritz Gnann

Jest obecnie uznawany za jednego z najciekawszych dyrygentów swojego pokolenia. Otrzymał znakomite recenzje za świeże podejście do szerokiego repertuaru symfonicznego i operowego, obejmującego utwory od renesansu po współczesność. Jako dyrygent gościnny często występuje w Niemczech w Semperoper Dresden, gdzie dyrygował operami *Czarodziejski flet* i *Wesele Figara* W.A. Mozarta oraz operą *Jaś i Małgosia* E. Humperdincka. Regularnie współpracuje z Deutsche Oper Berlin: ostatnio w 2019 r. dyrygował operami *Przygody Lisiczki* Chytruski L. Janáčka, *Romeo i Julia* H. Berlioza, *Napój miłosny*

G. Donizettiego i *Billy Budd* B. Brittena. W sezonie 2018/2019 zadebiutował z Gewandhausorchester i MDR Sinfonieorchester. W sezonie 2019/2020 po raz pierwszy wystąpił z Badische Staatskapelle Karlsruhe, a także poprowadził Philharmonisches Orchester Landestheater Coburg. Po udanym debiucie z BBC Philharmonic w 2017 r. od razu otrzymał zaproszenie do udziału w następnych koncertach tej orkiestry w kolejnych sezonach. Dyrygował BBC National Orchestra of Wales i Ulster Orchestra. W sezonie 2019/2020 zadebiutuje z Royal Philharmonic Orchestra i Orchestre Philharmonique du Luxembourg oraz ponownie poprowadzi Boston Symphony Orchestra podczas Tanglewood Festival. Był asystentem dyrektora muzycznego Deutsche Oper Berlin. Wystąpił podczas Festiwalu w Bayreuth, w ramach którego współpracował z A. Nelsonsem przy *Lohengrinie* i *Parsifalu*.



Ning Feng

Artysta cieszy się najwyższym uznaniem w rodzinnych Chinach, gdzie regularnie występuje z ważnymi międzynarodowymi i lokalnymi orkiestrami. Obecnie mieszka w Berlinie i rozwija światową karierę, ugruntowując swoją pozycję na arenie międzynarodowej. Jest uważany za artystę o wielkim liryzmie i wyrazistych emocjach, wykazującego się niesamowitą brawurą i imponującym mistrzostwem technicznym. Występował z wieloma znakomitymi zespołami, takimi jak m.in. Budapest Festival Orchestra pod dyrekcją I. Fischera, Hong Kong Philharmonic Orchestra pod kierownictwem J. van Zwedena, a także Los Angeles Philharmonic, hr-Sinfonieorchester i Royal Philharmonic Orchestra.

Skład NFM Filharmonii Wrocławskiej:

Radostaw Pujanek (I koncertmistrz), Bartosz Bober, Beata Solnicka, Dorota Tokarek, Ewa Dragon, Elżbieta Bolsewicz, Dorota Bobrowicz, Maria Brzuchowska, Anna Undak, Jowita Kłopocka, Malwina Kotz, Danuta Drogowska, Sylwia Puchalska, Anita Koźlak – **I skrzypce**

Tomasz Bolsewicz, Tomasz Kwieciński, Wojciech Bolsewicz, Ewa Kowol-Stencel, Zuzanna Dudzic-Karkulowska, Marzanna Kałużny, Andrzej Michna, Dorota Stawinoga-Morawiec, Małgorzata Kosendiak, Alicja Iwanowicz, Krzysztof Iwanowicz – **II skrzypce**

Artur Rozmysłowicz, Bożena Nawojcka, Marlena Grodzicka-Myślak, Wojciech Koczur, Wiktor Rudzik, Aleksandra Zych, Michał Mazur, Bogustawa Dmochowska, Jolanta Mielus, Paweł Brzychcy – **altówki**

Maciej Kłopocki, Wojciech Fudala (zastępca koncertmistrza), Sylwia Matuszyńska, Radostaw Gruba, Robert Stencel, Anna Korecka, Lidia Broszkiewicz, Dorota Kosendiak – **wiolonczele**

Damian Kalla, Krzysztof Królicki, Czesław Kurtok, Jacek Sosna, Jan Galik, Marek Politański – **kontrabasy**

Małgorzata Świętoń, Ewa Mizerska – **flety**

Aleksandra Majda, Wojciech Merena – **oboje**

Arkadiusz Kwieciński, Jan Tatarczyk – **klarnety**

Katarzyna Zdybel-Nam, Józef Czichy – **fagoty**

Łukasz Łacny, Adam Wolny, Czesław Czopka, Jan Grela – **orgi**

Paweł Spychała, Justyna Maliczowska – **trąbki**

Eloy Panizo Padrón, Wojciech Nycz, Mariusz Syrowatko – **puzony**

Aleksandra Gotaj, Krystyna Wojciechowska – **perkusja**

Camille Bialas – **kotty**

Malwina Lipiec-Rozmystowicz – **harfa**

Alina Wojtowicz – **fortepian**

Organizator:



NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia współprowadzona przez:

